

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Pc/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201771
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8220201771.1

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v právnej veci navrhovateľa O. C., D.. XX.XX.XXXX, N. XXX XX D. H. XX, proti odporkyni M. C., D.. XX.XX.XXXX, N. A. XX, XXX XX N., o určenie výživného na manžela, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.10.2020 sa navrhovateľ domáhal voči odporkyni ako svojej manželke určenia vyživovacej povinnosti v sume 200,00 Eur mesačne počnúc dňom 01.09.2020. V návrhu uviedol, že s odporkyňou uzavreli manželstvo dňa 03.03.2005 pred matričným úradom v B., ale nežijú spolu v spoločnej domácnosti. Spolu majú XX-F. S., XX-F. O., XX-F. W., XX-F. S., XX-F. O., XX-F. O., X-F. O., X-F. W. a W., a X-F. H.. Navrhovateľ ďalej uviedol, že je nezamestnaný, pričom jeho mesačné výdavky na domácnosť predstavujú 300,00 Eur. Dodal, že so svojou družkou býva v chatrči a že odporkyňa má plniť vyživovaciu povinnosť voči synovi, avšak túto si neplní. Majetkové pomery odporkyne mu nie sú známe.

2. K návrhu navrhovateľa sa vyjadrila odporkyňa podaním doručeným súdu dňa 08.02.2021. Vo vyjadrení neuviedla k predmetu konania žiadne relevantné skutočnosti, keďže sa vyjadrila, že sa s odporcom nechce z osobných dôvodov stretnúť a chce sa s ním rozviesť.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 31.03.2021. Na pojednávaní neboli prítomní účastníci konania. Navrhovateľ svoju neúčast' neospravedlnil. Odporkyňa svoju neúčast' ospravedlnila a súhlasila, aby sa konalo v jej neprítomnosti.

4. Súd vykonal dokazovanie obsahom návrhu na začatie konania, oznámením Obce D. H. týkajúcim sa zisťovania skutočného pobytu odporkyne, podaniami odporkyne, sobášnym listom účastníkov konania, lustráciami účastníkov konania v Registri obyvateľov a v registri Sociálnej poisťovne, zisťovaním majetkových pomerov účastníkov konania prostredníctvom katasterportal.sk, oznámením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov (ďalej len „ÚPSVaR“) zo dňa 01.03.2020 spolu s prílohami, rozhodnutiami tunajšieho súdu vo veciach sp. zn. 1P/78/2020, sp. zn. 4P/36/2020, sp. zn. 4P/17/2020, návrhom a zápisnicou z pojednávania zo dňa 30.09.2020 vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 4P/136/2020.

5. Súd zistil, že účastníci konania sú manželia, ktorí uzavreli manželstvo dňa 03.03.2005 v B.. Z manželstva účastníkov konania pochádzajú tieto deti: S., D.. XX.XX.XXXX, O., D.. XX.XX.XXXX, W., D.. XX.XX.XXXX, S., D.. XX.XX.XXXX, O., D.. XX.XX.XXXX, O., D.. XX.XX.XXXX, O., D.. XX.XX.XXXX, W. V. W., obaja D.. XX.XX.XXXX a H., D.. XX.XX.XXXX.

6. Podľa zistení súd navrhovateľ v mieste trvalého bydliska nevlastní žiaden majetok. Z oznámenia ÚPSVaR vyplýva, že od 01.09.2020 je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, ktorá v septembri 2020 predstavovala sumu 96,80 Eur, od októbra 2020 sumu 143,10 mesačne a v roku 2021 predstavuje sumu 148,20 Eur mesačne. Od 11.09.2020 je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a od 01.01.2021 je poberateľom štátnej sociálnej dávky - prídavku na dieťa na maloleté deti O. V. W. v celkovej sume 51,00 Eur mesačne. Navrhovateľ uviedol, že jeho mesačné výdavky reprezentuje domácnosť v sume 300,00 Eur. Uvedené tvrdenie nepodložil žiadnymi listinnými dôkazmi.

7. Odporkyňa v mieste trvalého bydliska nevlastní žiaden majetok. Podľa oznámenia ÚPSVaR je od 31.05.2019 vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, od 01.01.2020 je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, ktorá v mesiacoch apríl až jún 2020 predstavovala sumu 103,60 Eur mesačne a v ostatných mesiacoch roku 2020 predstavovala sumu 66,30 Eur mesačne. V roku 2021 odporkyňa poberá mesačne dávku v hmotnej núdzi v sume 67,80 Eur. Odporkyňa neuviedla žiadne svoje mesačné príjmy a výdavky.

8. Súd ďalej zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 1P/78/2020 zo dňa 30.09.2020, právoplatným dňa 24.10.2020, boli maloleté deti S., W. V. O. zverené do osobnej starostlivosti otca, pričom matke bola uložená povinnosť prispievať mesačne na výživu na každé z maloletých detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa k rukám otca. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4P/36/2020-14 zo dňa 17.04.2020, právoplatným dňa 17.07.2020, bol maloletý O. zverený do osobnej starostlivosti otca, pričom matke bola uložená povinnosť prispievať mesačne na výživu maloletého vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa k rukám otca. Ešte predtým vo veci sp. zn. 4P/17/2020 bolo dňa 04.02.2020 vo vzťahu k maloletému O. nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matke bola uložená povinnosť plniť vyživovaciu povinnosť v minimálnej miere. Na tunajšom súde sa pod sp. zn. 4P/136/2020 vedie konanie o návrhu otca o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti voči maloletým deťom S., O., O. V. H. a ich zverenie do jeho osobnej starostlivosti spolu s návrhom na uloženie vyživovacej povinnosti matke voči maloletým deťom. Konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené.

9. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

10. Podľa § 71 ods. 1 a 2 zákona o rodine, Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

11. Podľa § 75 ods. 1 a ods. 2 zákona o rodine, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

12. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a trvá až do jeho zániku. Manželia, ako to vyplýva z § 71 zákona o rodine, majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť bez ohľadu na to, či žijú spolu, alebo nežijú a ich hmotná a kultúrna úroveň má byť v zásade rovnaká. Táto skutočnosť je odôvodnená ich rovnakým postavením v rodine a vyplýva z ich rovnakých práv a povinností v manželstve. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi (§ 75 ods. 2 citovaného zákona). Je nepochybné, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi je súčasťou ich vzájomného vzťahu, v dôsledku čoho je nevyhnutné na túto vzájomnú povinnosť aplikovať princípy, ktorými je charakterizované manželstvo, a ktoré sú výslovne uvedené v zákone o rodine. Z hľadiska § 75 ods. 2 Zákona o rodine je významná tá okolnosť, z akého dôvodu

došlo k neplneniu vyživovacej povinnosti, pretože práve dôvod neplnenia vyživovacej povinnosti môže poukázať na to, či poskytnutie výživného je, alebo nie je v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je potrebné chápať ako súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel všeobecne uznávaných v spoločnosti. Konanie namierené proti uvedeným pravidlám možno označiť ako konanie proti dobrým mravom.

13. Súd mal preukázané, že účastníci konania sú manželia, ktorí majú medzi sebou vzájomnú vyživovaciu povinnosť v zmysle § 71 ods. 1 zákona o rodine. Súd mal taktiež preukázané, že manželia spolu nežijú v spoločnej domácnosti, čo vyplynulo z tvrdenia navrhovateľa a písomného vyjadrenia odporkyne, kde označila svoj skutočný pobyt odlišný od navrhovateľovho. Obaja manželia sú rodičmi maloletých detí. Súd mal tiež preukázané, že obaja účastníci konania nepracujú, sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nemajú žiaden majetok a sú poberateľmi dávok v hmotnej núdzi. Navrhovateľ žije s družkou v chatrči a rozhodnutiami tunajšieho súdu mu boli do osobnej starostlivosti zverené niektoré maloleté deti pochádzajúce z manželstva s odporkyňou (S., O., W. V. O.), pričom na dve z nich (W. V. O.) poberá prídavky na deti v celkovej sume 51,00 Eur mesačne. Je nepochybné, že životná úroveň oboch manželov je približne rovnaká. Navrhovateľ sa síce osobne stará o niektoré zo spoločných maloletých detí bez toho, aby sa o to pričínala aj odporkyňa, keďže podľa tvrdení navrhovateľa si odporkyňa vyživovaciu povinnosť voči synovi neplní, táto okolnosť však vo vzťahu k určeniu vyživovacej povinnosti na manžela, s prihliadnutím na to, že odporkyňa poberá len dávky v hmotnej núdzi v sume nižšej než navrhovateľ, sama o sebe nezakladá dôvod na uloženie vyživovacej povinnosti odporkyňi voči navrhovateľovi ako manželovi. V naznačených súvislostiach súd nezistil žiadne okolnosti, pre ktoré by bolo možné kvalifikovať požiadavku navrhovateľa na určenie manželského výživného ako rozpornú s dobrými mravmi. Súd však nemal preukázané, aby životná úroveň účastníkov konania bola zásadne rozdielna. Z tohto dôvodu súd návrhu nevyhovel, a preto ho zamietol.

14. K požiadavke odporkyne o tom, že sa chce s navrhovateľom rozviesť, súd uvádza, že v takýchto prípadoch je potrebné podať samostatný návrh, ktorý vzhľadom na zistenie, že účastníci konania majú spoločné maloleté deti, je spojený s konaním o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode manželstva (§ 100 Civilného mimosporového poriadku), čo súd v tomto konaní (o určenie výživného medzi manželmi) nie je povolaný prejednať.

15. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolať súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP). Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 ods. 1, § 376 CMP).